

Begäran om yttrande av SOU 2022:13 Godstransporter på väg – vissa frågeställningar kring ett nytt miljöstyrande system

Er beteckning: Fi2022/01180

Bakgrund

Utredningens uppgift är att analysera utformningen av ett nytt miljöstyrande system för godstransporter på väg. Dagens system med vägavgifter gäller motorfordon eller fordonskombinationer över 12 ton. För svenska fordon betalas årsvis för att använda hela det svenska vägnätet, oberoende av i vilken utsträckning vägnätet används. För utländska fordon betalas för rätten att använda motorvägar och delar av Europavägarna. För utländska fordon betalas för kalenderdag, vecka, månad eller år. Nuvarande ordning är därmed ett tidsbaserat system.

Sammanfattande synpunkter

Länsstyrelsen är positiv till de förslag som ges i utredning och välkomnar förslaget på att ersätta den nuvarande tidsbaserade vägavgiften med ett avståndsbaserat system som inkluderar utländska fordon. Länsstyrelsen delar bedömningen att ett sådant system kan leda till ett minskat transportarbete och ökad transporteffektivitet. Ett avståndsbaserat system kommer bland annat främja samordnade godstransporter, ökad fyllnadsgrad och ruttoptimering.

Länsstyrelsen är även positiv till förslaget att det beskattade vägnätet ska utgöras av Europa-, riks- och primära länsvägar med minst 500 tunga fordon per dygn.

Övriga synpunkter

5.2 Kriterier för urval av vägar inom det skattepliktiga vägnätet som bör omfattas av beskattning

Utredarna menar att kostnaden för att bygga upp kontrollsystem blir lägre om det beskattade vägnätet begränsas. Länsstyrelsen är undrande till detta, då samtliga tunga fordon ändå måste ha en ombordenhet som samlar tids- och positionsdata.

5.3 Det beskattade vägnätet

För Hallands vidkommande innebär förslaget att det beskattade vägnätet ska utgöras av E6, väg 15, väg 25, väg 26 och väg 41. Däremot innefattas inte väg 153 och väg 154, vilka båda passerar handelscentret i Ullared och vardera har en årsdygnstrafik runt 400 tunga fordon.

5.4 Bör det göras tillägg till det skattepliktiga vägnätet för att undvika avledning?

Utifrån den karta som presenteras i avsnitt 5.3 ser Länsstyrelsen inga påtagliga risker för att tung trafik kommer att ledas om på avledningsvägar inom länets gränser.

6.3 Differentiering mellan tätort och landsbygd

Länsstyrelsen har inget att erinra mot förslaget att en högre skatt ska tas ut i de kommuner som ingår i Stockholms, Göteborgs och Malmös tätortsområde. Om avgränsningen görs enligt utredningens förslag, som utgår från Naturvårdsverkets zonindelning, påverkas inga halländska kommuner av förslaget.

6.4 Lägre skattenivå i glesbygdslän

Länsstyrelsen har inget att erinra mot förslaget som inte berör Hallands län.

9 Återbetalning av bränsleskatt

Länsstyrelsen delar utredarnas slutsats att det inte är lämpligt att införa ett system med återbetalning av bränsleskatt. Dels då den samhälls-ekonomiska effektiviteten är låg eller negativ, dels då ett sådant upplägg sannolikt medför försämrade möjligheter att nå målet om 70 procents minskade utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter till 2030.

11.4 Vissa övergripande geografiska effekter & 11.6 Livsmedelsnäringen

Utredarna påtalar att en förhöjd skatt i de tre tätortsområdena medför högre kostnader för sektorer såsom livsmedel och bygg och anläggning samt att den nedsatta skattenivån mildrar effekterna i glesbygdslänen. Länsstyrelsen befarar dock att denna kostnadsdifferentiering inte fullt ut kommer att fördelas mellan konsumenterna. Exempelvis anser utredarna att den förhöjda skatten medför något högre livsmedelspriser i storstadsområdena (s. 307). Länsstyrelsen menar dock att det finns en risk att de stora livsmedelskedjorna inför generella kostnadshöjningar i hela landet snarare än riktade höjningar i storstadsområdena.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Brittis Benzler med energi- och klimatsamordnare Patrik Ekheimer som föredragande. I den slutliga

handläggningen har också länsråd Jörgen Peters och enhetschef Cecilia Engström medverkat.

Brittis Benzler

Patrik Ekheimer

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.